

II Seminarium Stowarzyszenia Muzealników RP

Bezpieczeństwo zbiorów muzealnych

6-7 czerwca 2024, Muzeum Narodowe w Warszawie

Bezpieczeństwo to stan dający poczucie pewności, gwarancję zachowania oraz korzystne warunki jego doskonalenia i optymalizacji. W ostatnich latach daje się zaobserwować wzmożony niepokój wśród muzealników odpowiedzialnych za opiekę nad muzealiami i ich bezpieczeństwo. Wynika on zarówno z ogólnego odczucia pogorszenia stanu bezpieczeństwa, jak i z konkretnych faktów – spektakularnych incydentów typu kradzieże, ataki terrorystyczne na dzieła eksponowane i powszechnie znane, katastrofy budowlane w obiektach muzealnych. Środowiskowa dyskusja profesjonalistów nad bezpieczeństwem dóbr nieodnawialnych jest zawsze wskazana, zwłaszcza w obliczu trwających prac koncepcyjnych i wdrożeniowych mających na celu zasadniczą zmianę podejścia do funkcjonowania opieki nad zbiorami. Tematyka najbliższego seminarium SM RP pozostaje w bezpośrednim związku z decyzją o budowie do roku 2025 przez Narodowy Instytut Muzealnictwa (dawniej: i Ochrony Zbiorów - NIMOZ) kompleksu muzealno-magazynowego w podwarszawskiej Lesznowoli oraz z realizacją rozpisanego na dziesięć lat (2023-2052) projektu budowy magazynów dla archiwów państwowych w trybie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Spostrzegane przez nas problemy w opiece nad zbiorami wiążą się zarówno z ograniczonymi środkami na bezpieczeństwo (w tym na zabezpieczenia fizyczne i cyfrowe, stan ilościowy i jakościowy kadr warunkowany skandalicznym poziomem wynagradzania), zbyt znikomymi w obliczu zagrożenia wojennego, jak i sposobem wykorzystania tych środków, procedurami i trybem wdrażania zmian. To także sprawy własnościowe – akcesji i deakcesji.

Uważamy tę problematykę za niewystarczająco przepracowaną i przedyskutowaną przez środowisko muzealne.

Jesteśmy przekonani, że celem, który powinien sobie stawiać każdy muzealnik i dyrektor muzeum jest poprawa stanu zbiorów w długim czasie oraz definiujące bezpieczeństwo gwarancje jego niepogorszenia, a także znaczące szanse na polepszenie w przyszłości. Podejście do spraw bezpieczeństwa jest różne w odniesieniu do rozmaitych typów muzeów i rodzajów kolekcji muzealnych. Zbiory sztuki wymagają innego podejścia niż zbiory przyrodnicze lub techniki, czy też kolekcje na podłożu papierowym. Trzeba o tym rozmawiać.

Zapraszamy specjalistów we wszystkich dziedzinach związanych z szeroko rozumianą działalnością instytucji muzealnych; w zakresie gromadzenia, ochrony, konserwacji, magazynowania, jak również specjalistów archeologów, historyków, historyków sztuki, biologów, etnografów i in. Cenna będzie opinia reprezentantów zawodów pokrewnych: bibliotekarzy, bibliotekoznawców i archiwistów.

Zwracamy się o wzięcie udziału w wydarzeniu zarówno osoby pracujące w muzeach, jak i korzystające z muzealnych kolekcji, przy czym w zasięgu zainteresowania organizatorów seminarium znajduje się zarówno myśl teoretyczna, jak i praktyka. Niezwykle cenna byłaby wymiana doświadczeń z badaczami i opiekunami zbiorów z innych krajów. Oczekujemy współpracy ze specjalistami z dziedziny bezpieczeństwa państwa oraz jego zasobów.

Szczegółowy program zostanie przesłany uczestnikom i wszystkim zainteresowanym.

Przewidywany jest również tryb uczestnictwa on-line. Uczestnictwo bierne i czynne w seminarium będzie bezpłatne.

Planowana jest publikacja wygłoszonych referatów.

Agnieszka Murawska

Prezes Stowarzyszenia Muzealników RP